

1.4.2014

Valtiovarainministeriö
Valtiovarainministerio@vm.fi

Viite/Referens

Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö 14.3. 2014

Asia/Ärende

Valtion taloushallinnon strategia 2020

Valtioneuvoston kanslia esittää lausuntonaan seuraavaa.

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoa Valtion taloushallinnon strategiasta 2020, mikä on laadittu valtionvarainministeriön johdolla sen asettamassa työryhmässä 2012-2014.

Strategiasta on työryhmän muistion mukaan rajattu ulkopuolelle taloussuunnittelu sekä henkilöstöhallinto. Työryhmä on laatinut kuvaukset valtion taloushallinnon nykytilasta edellä mainitut rajoitukset huomioon ottaen, toimintaympäristön muutoksista ja kehittämiskohteista. Niiden pohjalta työryhmä esittää valtion taloushallinnolle visiota ja kehittämistä koskevia linjauksia vuodelle 2020 sekä näitä tukevan toimenpideohjelman ja mittariston.

Valtioneuvoston kanslia katsoo, että linjaukset yleisellä tasolla kuvaavat tulevia tarpeita mutta eivät ehkä riittävästi vastaa tulevaisuuden haasteisiin.

Valtioneuvoston kanslia ei pidä tarkoituksenmukaisena tarkastelutapaa erottaa taloushallinto taloussuunnittelusta kun taloushallintoa tarkastellaan strategisella tasolla. Taloussuunnittelun tieto pohjautuu taloushallinnon tuottamaan tietoon, mikä tieto puolestaan pohjautuu toimintaan. Myös johdon raportointitieto perustuu samasta lähteestä tulevan tietoon.

Tavoite 2.1. taloushallinnosta talouden hallintaan, on kannatettava. Hyvän tavoitteen toteuttamiseksi ei kuitenkaan esitetä riittävän selkeitä toimia. Valtioneuvoston kanslia katsoo, että valtion laskentatoimen tulee palvella toiminnan kehittämistä ja toiminnan johtamista. Toiminnan kehittäminen tarvitsee faktatietoa todellisista kustannuksista eikä arvioi-

ta kuten nyt on paljolti tilanne. Valtioneuvoston kanslia pitää valtion laskentatoimen kehittämistä tärkeänä tavoitteena.

Taloushallinnon tietojärjestelmät voivat tavoitteen 2.5. mukaan olla yhteisiä ja helppokäyttöisiä. Näiden sinänsä hyvien tavoitteiden lisäksi järjestelmien tulisi valtioneuvoston kanslian näkemyksen mukaan tuottaa määrällisesti riittävästi ja ajallisesti riittävän nopeasti tietoa kustannustietoisuuden lisäämiseksi.

Valtioneuvoston kanslia pitää tärkeänä linjauksessa 5 todettua analysointitaitojen lisäämisen tavoitetta. Valtionhallinnon analysointikyvykkyden lisäämiseksi tulisi huolehtia riittävästä osaamisen kehittämisestä ja koulutuksen järjestämisestä.

Työnjakoja kokevan linjauksen 2 osalta voidaan todeta, että vastuiden ja velvoitteiden tulisi olla aina selkeät. Valtion virastoissa taloushallinnon vastuun tulisi lähtökohtaisesti olla sillä taholla joka vastaa toiminnasta. Jos taloushallinnon hoitamiseen käytetään alihankkijoita kuten Palkeita tai yksityistä yritystä, niin vastuujaoista tulisi huolehtia sopimusvaiheessa.

Mittareiden osalta valtioneuvoston kanslia toteaa, että ne ovat oikean suuntaisia. Mittareiden hyödyntäminen edellyttää, että valtionhallinnossa kerätään keskitetysti ja riittävän tarkasti vertailukelpoista tietoa mm määrärahoista ja henkilötyövuosista. Erityisesti henkilötyövuosien keräämisen osalta huolestuu kohdistuu valtion Tahti-järjestelmään. Järjestelmä ei kokemuksemme mukaan kokoa tällä hetkellä riittävän luotettavasti tietoa virastokohtaisesta henkilöstöhallinnon järjestelmästä.

Valtioneuvoston kanslia toteaa lopuksi, että VNHY 2015 hankkeen toteutuessa valtion taloushallinnon ohjauksen koordinaatioon tulee uusi osapuoli, Valtioneuvoston hallintoyksikkö, ministeriöiden ohjaukseen.

Timo Lankinen
Alivaltiosihteeri

Auni-marja Vilavaara
Osastopäällikkö